

Ana TORFS

Mortsel, 1963; werkzaam in Brussel

292

De fotoreeksen en dia-installaties van Ana Torfs kaderen in een artistiek totaalproject dat ook een webproject, een langspeelfilm, een video-installatie en verschillende publicaties omvat. Haar werk getuigt o.a. van een pertinente reflectie op het beeldgenre van het fotografische portret. In haar beelden ensceneert en reconstrueert Ana Torfs het materiaal dat ze verzamelt door intensief onderzoek naar fascinerende figuren en scènes uit de recente Westerse geschiedenis – zoals Jeanne d’Arc in de dia-installatie *Du mentir-faux* (2000). In die zin zijn haar beelden beladen met het verlangen door te dringen tot een vorm van historische waarheid. Net het problematische en vergeefse van deze heroïsche onderneming creëert een bevreemdende spanning. Is het mogelijk in het portret een ‘waarheid’ over de geportretteerde te vatten, zo lijkt Ana Torfs zich af te vragen. Verwijzen de ‘portretten’ die Torfs ons toont overigens wel naar echte personages? Gaat het niet om types, die vrij door haar geselecteerd worden uit de ‘Geschiedenis’, uit een historische portrettengalerij van emblematische figuren zoals ze tot ons ter beschikking gesteld worden door romanschrijvers, filmmakers en schilders?

Een ander terugkerend thema is het onderzoek naar de relatie tussen tekst en beeld, of anders gezegd, tussen lezen en verbeelden of visualiseren. De dia-installaties *Du mentir-faux* en *Elective Affinities/The truth of Masks & Tables of Affinities* (2002) zijn immers net zo goed kijk- als leesinstallaties.

Ook in haar fotoreeksen – waarvan ze in 2003 een grote selectie toonde in Het Kabinet in Gent, onder de enigmatische verzamelnaam *à...à...aaah* -interfereren de titel van de foto’s, de woorden in het beeld, de aanwezigheid van boeken en lezende personages en het rebusachtige scenario voortdurend met de interpretatie van het visuele. Ook de reminiscenties aan film, literatuur en theater – de grote verhalende media – versterken het anti-illusionistische, geconstrueerde karakter van haar beelden. Het elimineren van duiding en emoties, de uitgepuurde setting – de lege ruimtes, de witte achtergrond, de elementaire positionering van figuren en attributen in het kader – en de strakke regie creëren een raadselachtige stilte. Nochtans zijn de beelden van Torfs even speels als ernstig: het anachronisme van hedendaagse modellen die zich al dan niet historisch gekostumeerd en gekapt kwijten van hun rol, haar eigentijdse interpretatie van het gegeven van de maskerade in de visuele kunst van het portret lenen zich uitstekend tot het opvoeren van verbazingwekkende scènes uit ‘la comédie humaine’.

Het werk van Ana Torfs wordt in binnen- en buitenland getoond. Haar langspeelfilm *Zyklus von Kleinigkeiten* ging op het KunstenfestivaldesArts in Brussel (1998) in première. *Du mentir-faux* werd voor het eerst tentoongesteld in de Vereniging voor Tentoonstellingen van het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel (2000). *Elective Affinities/The Truth of Masks & Tables of Affinities* maakte deel uit van de groepstentoonstelling ‘ForwART’ in Brussel (2002). Dia Art Foundation, New York nodigde haar uit om een webproject te maken: *Approximations/Contradictions* (2004). In Roomade in Brussel toonde ze voor het eerst haar nieuwste dia-installatie *The Intruder* (2004). Ana Torfs kreeg de Cultuurprijs voor beeldende kunst van de Vlaamse Gemeenschap in 2005, en verblijft momenteel met een beurs van de Stichting Daad in Berlijn. [IH]

▲ *La comédie humaine*, 2003

▼ *Portrait des parents de l'artiste en artistes*, 2003